

KÖPRÜ

Yazan: Okan Ekici

Bu kitabın yayın hakkı PHOENİX YAYINEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

KÖPRÜ

Okan Ekici

Kapak Tasarımı ve Sayfa Düzeni: Gamze Uçak

©Phoenix Yayınevi Tüm Hakları Saklıdır.

Şubat 2020, Ankara

ISBN No: 978-605-7789-07-5

Phoenix Yayınevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 11003

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay/Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@phoenixkitap.com

http://www.phoenixyayinevi.com

Baskı:

Tarcan Matbaacılık Yayın. San.

Sertifika No: 25744

İvedik köy mah. İvedik cad. No: 417/ A

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) 384 34 35

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

http://www.siyasalkitap.com

KÖPRÜ

Michael Palaiologos Ceneviz Cumhuriyeti'nin yardımı ile İstanbul İmparatorluğu'nun yeni İmparatoru seçilmişti. Bu vesileyle 1 Ocak 1259'da seçilir seçilmez Galata bölgesinin harici ticareti Cenevizlilerin eline geçmişti. 1259'dan 1453'e kadar Galata halkı bağımsız yaşadı.

VIII. Michael Palaiologos

İstanbul, 29 Mayıs 1453 günü II. Mehmet önderliğinde Osmanlılar'ın istilasına uğramıştı. Galata ahalisi bu muhasaranın uzayacağını ümit ediyordu. Osmanlı Ordusu'nun İstanbul'a girmesiyle Bizans kaçaklarının kalelerin önüne kadar gelmesi Galata ahalisini dehşete düşmüştü. O sıralar Galata komiseri olan Angelo Zaharya'nın torunu Empiyolis'in de içinde bulunduğu bir grup Galatalı Bizans'a yardıma gitmişti. Fakat iş işten geçmişti. Bu grubun bazıları ölmüş, içinde Empiyolis'in de bulunduğu bir kısım Galatalı ise esir düşmüştü. Fatih Sultan Mehmet bu duruma içerleyip Galatalıların yani Cenovalıların hak ve hukukunu tanımayacağını söylemişti. Bu söylem Galata'da korku yaratmıştı.

Fatih Sultan Mehmet

Cenova komiseri Zaharya, Galata'nın Cenova ayağını acil bir şekilde topladı. Galata Kulesi'nin ve Kale'nin anahtarlarını Fatih Sultan Mehmet'e teslim ettiler. Bu şekilde mevcut hukuk ve ticari imtiyazlarının devam etmesini ve uzatılmasını talep ettiler. Bunun üzerine padişah vekili Zağanos Paşa, mahiyetindeki askerlerle birlikte Galata Kalesi'ne girmiş ve Galata ahalisi tarafından büyük bir merasimle karşılanmıştı. İmtiyazlar Fatih Sultan Mehmet tarafından gönderilen bir ahidname ile korunmuş, Galatalılara yeni kilise inşa edilmeden ve kilise çanı çalınmadan mevcut dini vecibelerini yaşayabilecekleri belirtilmişti. Ayrıca bu haklar karşılığında Osmanlı İmparatorluğu'na vergi ödeyeceklerdi. Angelo Zaharya, durumu gizlice gönderdiği mektupla dönemin papası IV. Sixtus'a anlatmıştı. Osmanlı'daki, içlerinde Zaharya'nın torunu Empiyolis'in de bulunduğu esirlerin kurtarılmasını istiyor, fakat elinden hiçbir şey gelmiyordu.

Papa IV. Sixtus

Fatih Sultan Mehmet 4 Mayıs 1481'de Gebze yakınlarında vefat etti. Veziriazam padişahın vefatını oğullarına haber vermek için ulaklar gönderdi. Amasya'daki Bayezid'e haberi götüreren kapıcılardan Keklik Mustafa haberi ulaştırmıştı. Fakat Cem Sultan'a haberi götüreren ulak Anadolu Beylerbeyi Sinan Paşa tarafından alıkonulduğu için haber Cem Sultan'a dört

II. Bayezid

gün gecikmeli ulaşabilmişti. Bu sırada Bayezid yanlısı Yeniçeriler, Bayezid'in oğlu Şehzade Korkut'u babasına vekâleten tahta çıkardılar. Her şey Cem Sultan'ın aleyhine işliyordu. Bayezid, Amasya'dan yola çıkarak dokuz günlük yolculuğun ardından Üsküdar'a geldi. Ertesi gün saltanatı oğlu Şehzade Korkut'tan resmen teslim alıp 22 Mayıs 1481'de Osmanlı İmparatorluğu'nun Fatih Sultan Mehmet'ten sonraki padişahı oldu ve tahta oturdu.

Cem Sultan abisi Bayezid'in padişahlığını kabul etmedi. Bir ordu hazırlattı ve dört bin askerlik ordusu ile İnegöl önlerinde II. Bayezid'in Ayaz Paşa idaresindeki ordusuyla savaştı. Bu savaşı kazanarak Bursa'da hutbe okuttu. Kendi adına para

Rodos Şövalyeleri

bastırarak hükümdarlığını ilan etti. Bursa'da 18 gün saltanatın başında olan Cem Sultan abisi Bayezid'e İmparatorluğu eşit olarak paylaşma teklifinde bulundu. Devletin ikiye bölünmesine sıcak bakmayan II. Bayezid 1481 yılının Haziran ayında Yenişehir ovasında Cem Sultan'a karşı savaş açtı. Bu savaşı kaybeden Cem Sultan abisinin ordusundan kaçmaya başladı. Sırasıyla önce Konya'ya, sonra Tarsus'a, sonra Kahire'ye gitti. Buradan Mekke'ye geçerek hac vazifesini yerine getirdi. Daha sonra geri dönen Cem Sultan Konya'yı kuşattı. Abisi Bayezid, padişahlıktan vazgeçmesi durumunda bir milyon akçe teklif etti. Bu teklifi ve daha sonra yapılan benzeri teklifleri reddeden Cem Sultan abisinin gönderdiği ordularla başa çıkamayacağını anlayınca Ankara'ya kaçtı. Burada yaptığı planla İstanbul'a Rumeli tarafından girmeyi planladı. Rodos Şövalyeleri'nden yardım istedi. Şövalyeler yardım isteğini kabul ettiler ve Cem Sultan Ankara'dan Rodos'a gitti.

Papa IV. Sixtus gençliğinde; Trabzon'da doğan, İtalya'ya göçen büyük Filolojist ve Hümanist olarak tanınan Kardinal Bessorion'un yanındaki en seçkin müritlerinden biriydi. Yıllar sonra bu önemli büyüğüne olan borcunu, Konstantinopolis'i tekrar ele geçirip Osmanlı'daki Galatalı esirleri de kurtararak ödemek istiyordu. Aynı dönemde Avrupa Kralları Papa'ya Cem Sultan'ın Rodos'ta olduğunu, bu durumdan istifade edebileceklerini, onu rehin olarak alıp Fransa'da muhafaza edebileceklerini yazıyorlardı. Papa IV. Sixtus, Cem Sultan'ın Fransa'ya kaçırılması için Rodos Şövalyeleri'ne ciddi rüşvet vermek zorunda kaldı. Bu durum abisi Bayezid'in de işine gelmişti. Cem Sultan'ın Fransa'da kaldığı altı buçuk yıllık süre içerisinde IV. Sixtus vefat etti. Papalık tahtına oturan yeni Papa VIII. Innocentius olmuştu.

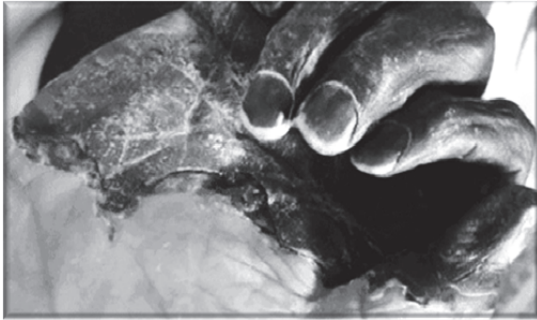
Papa VIII. Innocentius

VIII. Innocentius hırslı bir adamdı. Fransa ile bir anlaşma yaptı ve Cem Sultan'ı Roma'ya getirtti. Cem Sultan, Marsilya yolu ile Roma'ya getirilerek Papa VIII. Innocentius ile görüştürüldü. Papa Cem Sultan'a Osmanlılar'a karşı bir haçlı seferi düzenlemeyi teklif etti. Bu yeni Haçlı Seferi'nde fethedilen tüm toprakların yeni İmparatoru Cem Sultan olacaktı. Cem Sultan bu teklifi kesinlikle reddetti. Osmanlı İmparatorluğu'na, milletine karşı Hristiyanlarla omuz omuza savaşmak onun vicdanına sığmazdı. Başta Macaristan Kralı olmak üzere Memlûklü Sultanı ve diğerlerinin Cem Sultan'ı istemesi Papa'yı zora sokuyordu. Bu süre içerisinde hem Papa'ya hem de Cem Sultan'a defalarca suikast girişiminde bulunulmuştu.

Cem Sultan

1500'lü yıllara gelindiğinde İstanbul'da ciddi bir sıkıntı vardı. Bu sıkıntının adı "Kara Veba" olmuştu. Veba yüzünden İmparatorluk, nüfusunun dörtte birini kaybetmişti. Bu nüfus kaybı ciddi bir psikolojik ve dolayısı ile ekonomik çöküş anlamına geliyordu.

Vebalı İnsan Eli